1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 98.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt Woensdag en Zaturdag. De prijs is per drie maanden te Assen f 1.85, buiten Assen franco per post f 2.00.

ZATURDAG 8 DECEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels f 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

ij deze Courant wordt een BIJBLAD gratis uitgegeven. Blad 81—83.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, De voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1856 willende regelen, en daartoe let hebbende op de ten onderwerpe betrekkelijke resolutien van den 15 November 1826 no. 12 en den 10 Nov. 1827 no. 24, mitsgaders op de verdere, bij vroegere ligtingen gegevene, voorschriften;

Besluit:

Art. 1. Heeren Burgemeesters en Wethouders der verschillende Gemeenten in dit Gewest aan te schrijven, enz.

Art. 2. Gemelde Collegiën van Burgemeester en Wethouders uit te noodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen: dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelve* dienen in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van den vader of stiefvader, of wel van eene moeder of stiefmoeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende gerechtelijke separatie of echtscheiding der ouderen*, of eindelijk *door overlijden van eenen broeder of broeders*, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen, vervat in art. 21, in verband met artt. 91 en 94 der Wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen, en van den dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe, vóór den 15 Januarij 1856, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het Bestuur hunner Gemeente behooren te adresseren; met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1856 bij de Gemeente-besturen ingekomen zijn, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde gen worden bevonden, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan.

Extract dezer (art. 2) zal van nu af tot en met de eerste helft der maand Jan. 1856 telken veertien dagen worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, 20 November 1855.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

7 DEC.

Wij zijn weder een bode van vredes-geruchten, maar, eenhartig gesproken, meer namens anderen dan uit eigen overtuiging. Onze pligt is het echter, om te verhalen wat anderen verhalen, doch ons regt tevens om er ons oordeel bij te voegen.

Maar ter zake!

Te Londen en Parijs roept bijkans ieder: de vrede naakt! De een verzekert dat Oostenrijk zich als bemiddelaar opwierp, dat het een vredes-ontwerp stelde, Rusland daarover eerst sprak, des Czaars toestemming erlangde en het daarna aan het Westen mededeelde met de belofte: "dit stuk, door het Westen goedgekeurd, zal ik den Czaar voorleggen, en als hij het weigert om te teekenen, zal ik uw bondgenoot zijn, niet alleen op het papier maar ook op het veld!"

Sterk gesproken, maar zonder gevaar, als de Czaar voorzeide: "ik teeken."

En hoe luidt dat voorstel?

De hoofd-inhoud daarvan is de tekst der 4 waarborgspunten, door elken politicus van buiten gekend, maar — gewijzigd! en wel zeer in Ruslands nadeel.

Het Zuidelijk Sebastopol moet ook niet vergeefs zijn genomen. De Czaar moet, onder anderen, nu ook oorlogskosten betalen, althans dat is Engelands eisch. Frankrijk, thans minder finantieel dan Engeland, wil van geen vergoeding gesproken hebben. Het heeft genoeg aan de e e r van Ruslands onderwerping, Ruslands vernedering te hebben bewerkt. Dat kostte wel veel, maar voor eene roemzuchtige Natie toch niet te veel. Engeland echter, dat in alles r e k e n t, tracht Ruslands verzwakking te verergeren door eene schatkist-aderlating, en het zal daarbij op geen gulden m e e r zien.

Ziedaar een punt van geschil tusschen het Westen!

Nu vraagt gij welligt: "wil Rusland dan oorlogskosten betalen?" Dat weet niemand en wordt door velen betwijfeld. Er zijn die meenen dat het beter was, zich van Ruslands meening dienaangaande te vergewissen, voor er over te twisten.

Hoe 't zij — het groote Engelsche en vooral het groote Fransche publiek gelooft, dat er eene verzoening zal worden getroffen en de beurs gelooft het ook.

De verhoogde cours der effecten gaf blijk van hare hoop.

Anderen beweren, dat Pruissen zich tusschen de twistenden stelde en gelooven dit, in weerwil van de krachtigste tegenspraak der Pruissische half-officieele bladen. Dat zijn hardnekkige lieden, die niet behoeven te voelen of te betasten wat zij gelooven. Hun getal is groot, en van daar in de wereld zoo veel bedrogenen.

Nog een ander heeft eene andere lezing van de redenen, die geheel Europa verheugen en wel deze:

"De kleinere Staten van Duitschland hebben tengevolge van Napoleon's welbekende, later verduidelijkte toespraak bij de tentoonstelling, een ernstig verzoek tot den Czaar gerigt, om het oor te leenen aan Europa's wensch, wijl anders . . . .

Wat anders?

Ja, dat weten wij niet, en hoogstwaarschijnlijk de kleinere Staten van Duitschland ook niet. En dit was toch wel de hoofdzakelijk!

Maar waarom is dan nu Rusland meer geneigd tot vrede?

Zijn leger in de Krim is sterk en goed verschanst. Er is tijd om het tegen het voorjaar nog meer kracht bij te zetten. Rusland, dat niet gereed was voor den oorlog, zooals uit menig feit bleek, zal in 1856 beter gereed zijn. Zijne finantieele krachten zijn niet uitgeput. Zijne eer eischt voortzetting van den oorlog, tot dat de vijand van zijn erf is gejaagd!

Men zegt dat Rusland inderdaad gelooft aan de neiging van Duitschland om zich eindelijk aan de zijde van het Westen te scharen en meent dat Zweden en Denemarken derwaarts het eerst zullen overloopen. Het is beducht voor een landing in Finland en een aanval op St. Petersburg.

Dit zegt men. En het bewijs voor die vrees? Dat geeft men niet en zelfs durft men niet verzekeren, dat Zweden en Denemarken de zijde van het Westen zullen kiezen. Integendeel, het wordt hoe langer hoe waarschijnlijker dat de Scandinavische Rijken neutraal zullen blijven. Alleen meent men te weten, dat Canrobert van Zweden heeft gevraagd of een Fransch-Engelsch expeditie-leger, in Finland geland en door de Russen verslagen, de wijk op Zweedsch gebied mogt nemen — o n g e w a p e n d.

Dit laatste zou Koning Oscar hebben toegestaan.

De Londensche bladen vallen met groote hevigheid de troonrede van den Koning van Pruissen aan, en op welke wijze de pers aldaar over zoo gewigtige politieke documenten spreekt, hoe onbetamelijk zij over een Vorst durft spreken, die van zijne onafhankelijkheid gebruik maakt om zich niet te bemoeijen met een geschil zonder hem ontstaan, kunnen onze lezers uit de volgende extracten, uit eenige Engelsche organen der publieke opinie (!?) genomen, ontwaren.

De *Morning Post* zegt:

"Er is geen naam, die in Engeland met diepere en meer verdiende verachting vernomen wordt, dan die des Konings van Pruissen, en het oogenblik kan komen, waarop de herinnering aan zijne misslagen en dwaasheid in hare volle kracht op Pruissen zal drukken, waarop de Koning met bitterheid zal wenschen, dat haar Koning haar gered had van de schande, door het open en regtschapen gedrag van den Koning van Sardinie te volgen."

De *Times*:

"Zoo het om Pruisens tegenwoordige eer en toestand te doen is, dan zien wij geene reden waarom de Koninklijke wensch niet verhoord zal worden, Pruissen is in de beide laatste jaren zoo snel gedaald, dat men niet voor eene lagere daling behoeft te vreezen.

"Niemand is genegen zijn bondgenootschap te zoeken; niemand is genegen zich aan zijne tusschenkomst te onderwerpen. Zijne stelling in Europa is geheel ontaard, in dien droevigen toestand wil niemand het overlast aandoen, zoo niet Rusland, waaraan het alles ten offer bragt.

"Maar zoo de Koning van Pruissen denkt, dat het nog langer in zijne magt is, hetzij door vrede of door oorlog, door zich naar het Westen of naar het Oosten te wenden, die eer en dien toestand te behouden, waarop Pruissen eertijds aanspraak kon maken, dan miskent hij de resultaten van zijn eigen karakter en doet den afnemenden loop zijner politiek slechts weinig regt wedervaren. Hij vergeet dat hij er in geslaagd is te maken, dat de staat, wiens bondgenootschap voor twee jaren gezocht werd, in de zaken van Europa niet meer geteld wordt, en dat hij van zijn karakter zulk een denkbeeld heeft doen koesteren, dat niemand hem kan vreezen als vijand of wenschen hem tot vriend te hebben. Hij had die oorlog kunnen voorkomen, zoo hij slechts den moed gehad had de opinie, waarop hij berustte, met de wapenen te ondersteunen.

"De Koning van Pruissen betoont er zich trotsch op te weten, dat niet een volk beter op den oorlog voorbereid, noch meer tot opofferingen genegen is, dan de Pruissische natie, als de eer des Konings of die des volks zoo zeer in gevaar is. Als dit zoo is, en wij betwisten het niet, wat moet men dan zeggen van een Koning, die de eer van zulk een volk zou opofferen voor een politiek zonder roem?

"Maatregelen, wier resultaat twijfelachtig is, vallen niet in den smaak van den dapperen Koning van Pruissen. Hij is de "kampvechter der fortuin," en alvorens deze grillige dame gesproken heeft," zal hij niet vechten. Dit noemt hij eene houding — de houding van Pruissen, de houding van Oostenrijk, de houding van Duitschland, die de Koninklijke spreker in zijne verbeelding waarschijnlijk ziet onder den vorm van den slapenden leeuw of den rustenden tijger, maar die, naar ons voorkomt, getrouwer geschetst wordt door de trage schildpad, die de beenen onder haar schild intrekt en aldus het gevaar afwacht, of met den dommen struisvogel, die den kop in het zand steekt en niet gezien meent te worden, omdat hij niet ziet."

De *Morning Herald*:

"Voor twee jaren werd de beide groote Duitsche Mogendheden eene uitmuntende gelegenheid aangeboden zich van eene bestendige bekommering te verlossen, en ver van hunne kusten den stroom der Russische aanranding terug te drijven. Op de slagvelden der Europeesche vrijheid, hadden Oostenrijk en Pruissen tot dusverre eene ridderlijke en schitterende rol gespeeld. In plaats van nu deze gelegenheid ijverig aan te grijpen, hebben deze Mogendheden eene onteerende werkeloosheid in acht genomen.

"In Oostenrijks gedrag ligt nog eene nevengedachte, waarvan het geheim ons duidelijk is geworden door de bezetting der Donau-Vorstendommen. Pruissen's besluiteloosheid heeft het, vijftig jaar geleden, een leger gekost, dat Europa's bewondering uitmaakte en alle goede en vruchtbare overleveringen van het genie van den grooten Fritz had bewaard.

"Napoleon heeft in één slag zijne militaire magt vernietigd en het in de oogen van geheel Europa vernederd.

"Pruissen neme zich in acht; eene tweede ramp zou zeer goed zijne laaghartige politiek kunnen treffen.

De held van den dag in Engeland is de Koning van Sardinie, Victor Emmanuël. Hij is er welkom als bondgenoot, maar meer nog als de Monarch die het hoofd tegen Rome's aanmatigingen durft te verheffen. Velen zien dientengevolge in hem Italie's redder. Dat was te voorzien, maar de geestdrift is nog gestegen sedert men heeft ontwaard, wat groote eer hem te beurt viel in Frankrijk. En inderdaad, dat is opmerkelijk.

Koning Victor Emmanuël moest, als eene oude schatting, aan den Pausselijken stoel 's jaarlijks zekere som betalen.

Dat weigerde hij sedert lang.

Tot straf daarvoor werd die Vorst telken jare door den Paus openlijk aan de Catholieke wereld bekend gemaakt als *non-valeur*.

Koning Victor Emmanuël deed alsof hij het niet hoorde, en hij deed meer.

De hoogere Sardinische geestelijkheid heeft verbazende inkomsten — de lagere zeer geringe. Daarom verkocht de Regering, onder goedkeuring van de Wetgevende Magt, een gedeelte der kerkelijke goederen en sloot de kloosters die daarvan leefden.

Pius IX waarschuwde tegen dien maatregel, doch Victor Emmanuël ging in zijn oog van kwaad tot erger. Dat kon niet worden geduld, en Rome sprak over den ongehoorzamen zoon der kerk en diens Ministers en over allen die de handen middelijk of onmiddelijkerwijze tot den verkoop der kerkelijke goederen leenden den banvloek uit. Koning Victor Emmanuël deed alsof hij het niet hoorde.

En ziet — daar komt hij in Frankrijk en de Fransche bisschoppen gaan hem allerbeleefst tegemoet, hem, wiens hoofd gebogen moest zijn onder Rome's banbliksem.

Ja, een der Prinsen van Rome's kerk noemt hem een Vorst, die *zorgt* voor 't heil der kerk!

Dat is een hoogst opmerkelijk teeken des tijds, maar hoe vernederend voor Rome. Niets van alles wat er in den jongsten tijd is geschied tot verzwakking van het Pausselijk gezag, zal zooveel toebrengen tot ondermijning van den stoel van den zich noemenden "Stedehouder van Christus" dan de hulde, door Frankrijks geestelijkheid gebragt aan een Monarch, die buiten de gemeenschap der kerk is geworpen.

Ook de Engelsche geestelijkheid, in zoo hoog aanzien bij den Paus staande, heeft het voorbeeld harer Fransche ambtsbroeders gevolgd en zag in Koning Victor Emmanuel niet den onder Rome's banvloek verkeerenden leek.

Wij eindigen dit Overzigt met nog iets van het oorlogstooneel.

Uit de Krim berigt men het volgende:

"De gemengde commissie, belast met het opmaken van den inventaris van het door den vijand achtergelaten materieel, heeft eene menigte toestellen, ijzer, koper, plaatijzer, hout, waardoor de doorgang in de straten en op de kade belemmerd werd, weder laten tellen en in de magazijnen opstapelen. Deze telling geeft fabelachtige cijfers tot uitkomst. Zoo heeft men in Malakoff en in de Redan 3000 stukken van verschillend kaliber en 420.000 pond kruid gevonden.

"In Sebastopol zelf heeft men 128 bronzen en 3711 ijzeren kanonnen gevonden. Deze kanonnen zijn gelijkelijk tusschen Engeland en Frankrijk verdeeld, en twee prachtige bronzen stukken zijn generaal La Marmora aangeboden.

"Wat den buit betreft, die zal verdeeld worden naar evenredigheid van het getal manschappen, dat elk der verbonden mogendheden in het veld had.

"Zoo bedroeg het Engelsch-Sardinisch effectief op 8 Sept. 63.715 en dat der Franschen 126.705, totaal 190.420. Deze laatsten krijgen dus twee derden van den buit en de anderen een derde.

"De ijzeren kanonnen worden geschat op 10 ct. het kilogram en de bronzen op 2 francs, 50 ct. het kilogram.

"Al deze overeenkomsten zijn met de volmaakste hartelijkheid en verstandhouding getroffen.

"Vele artikelen heeft men niet kunnen verdeelen. Hiervoor ontvingen de anderen eene geldelijke schadevergoeding.

"Wij hebben ook 14 klokken verdeeld, waarvan eene meer dan 2000 kilogram woog.

"Het is ongeloofelijk hoeveel hout en linnen wij hebben. Onze tenten en barakken zijn ook van allerlei gemakken voorzien.

"Het weder is zeer goed en de gezondheidstoestand uitmuntend."

Men schrijft uit Kertch van het begin van Nov.:

"Het Engelsch-Turksch contingent heeft eindelijk iets gedaan, hetgeen bewijst, wat men trouwens reeds wist, dat het genoeg is zulke manschappen te kunnen leiden, om goede diensten van hen te erlangen.

"De Russen hadden op eenigen afstand in het binnenland hooischelfen verzameld, welke om hare hoogte, ware bergen geleken, en die bestemd waren voor het leger in de Krim en den Caucasus. Er was genoeg hooi om 50.000 paarden gedurende den geheelen winter te voeden. Het werd bewaakt door 4 à 5000 man, hetgeen de Engelschen niet belet heeft een gedeelte weg te nemen en het overige te verbranden, zonder dat de pogingen der Russen, hetzij om den aanval af te weren, hetzij om den brand te blusschen, eenig gevolg hadden.

"Het Engelsch-Turksch contingent te Kertch is gelegerd in eene vallei, omgeven door rotsen, welke natuurlijke en gemakkelijk te verdedigen versterkingen vormen. De officieren vinden het zeer aangenaam te Kertch, hetgeen eene schoone stad is, met regte, zeer breede en goed geplaveide straten.

"De huizen zijn in gehouwen steen opgetrokken, met eene of twee verdiepingen en groote gevels. Zij zijn van een stelsel van schoorsteenen, of liever verwarmingstoestellen, voorzien, die zeer veel warmte geven, hetgeen zeer nuttig is, want de koude begint zich reeds te doen voelen. De markt is goed voorzien en de waren billijk van prijs.

"Om de stad liggen schoone verlatene buitenplaatsen en zeer eenvoudige dorpen, die elk een kasteel bevatten, dat

met grachten omgeven is. Men vindt er ook vele windmolens.

„De Engelschen bouwen barakken voor den winter en versterken zich in hun kamp. Hunne sterkte is met 12 nieuwe regimenten Turken vermeerderd.

De Russen hebben te Arabat een zeer sterk corps met veel artillerie. Te Caffa hebben zij 10000 man. Te Konla zijn mede 10000 aangekomen en op de Circassische kust hebben zij ongeveer 20000 man."

De Keizer van Rusland hield onlangs te St. Petersburg een groote krijgraad. Het Russische leger, onder het onmiddelijk commando van Gortschakoff, telt 60,000 man en 80 kanonnen. De toestand der troepen van de geällieerden is zeer voldoende.

Overigens schijnt het vrij zeker, dat in 't voorjaar een leger van 60 à 70,000 man op de kusten van Finland zal trachten te landen, en wel onder het opperbevel van Canrobert.

„Wij scheiden welligt voor korten tijd," zei hij, toen hij afscheid nam te Stokholm, en dat zal wel een waar woord zijn als de winter geen vrede brengt.

Dit laatste hopen wij met allen die zich bedroeven over de gruwelen des oorlogs.

8 Dec.

De vredesgeruchten houden stand.

Uit Londen brengt de telegraaf de hoogstgewigtige tijding, dat Lord Palmerston, de man des oorlogs bij uitnemendheid, aan de Koningin heeft voorgesteld, om het Parlement te ontbinden, doch dat H. M. dit had geweigerd, en dat Lord Palmerston gedreigd zou hebben, om met eenige zijner ambtgenooten af te treden. Het berigt gaat nog verder, en zegt, dat reeds aan Lord *Russell*, die, zooals bekend is, meer tot den vrede is geneigd, het zamenstellen van een kabinet in meer vredelievenden zin zou zijn opgedragen. Zoo deze tijding zich bevestigt (men lette er op, dat het eene telegrafische tijding is), dan zou inderdaad een groote schrede tot den vrede zijn gedaan, daar juist het Engelsch ministerie, zooals men zegt, den vrede tegenhoudt, terwijl keizer *Napoleon* daartoe wel gezind zou zijn.

De *Times* houdt vol, dat, na het vertrek van *Canrobert* uit Stokholm, de Zweedsche regering met de Engelsche en Fransche gezanten eene voor het Westen gunstige overeenkomst heeft geteekend.

Inmiddels zal de Czaar, volgens een berigt, ook een buitengewoon gezant naar Stokholm en Kopenhagen zenden. Met welk doel is onbekend, doch het is niet onwaarschijnlijk, dat deze, zoo mogelijk, de vaart van Zweden en Denemarken naar het Westen zal trachten te stuiten. Een gezant van den Czaar zou ook ons land met een bezoek vereeren.

Kars zou zijn ingenomen; het zou ons niet verwonderen, als het zoo was; de dappere verdediging heeft dan niet gebaat. Honger en gebrek hebben dan overwonnen, wat de Russische wapenen te vergeefs wilden doen bukken.

Te Petersburg zal eene groote militaire vergadering gehouden worden, waaraan de voornaamste Russische generaals zullen deelnemen, men denkt om maatregelen te beramen tegen het geval, dat, zooals men vermoedt, de oorlog in het aanstaande voorjaar naar de Oostzee zal worden overgebragt, hetgeen generaal Canrobert stellig te Stokholm moet hebben verzekerd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

Zitting van 3 *Dec.* De algemeene discussien over het hoofdstuk Marine zijn heden voortgezet. De minister heeft in 't breede zijn ontwerp verdedigd, èn in 't algemeen en meer bijzonder tegen de bezwaren in de zitting van zaturdag door den heer *Hugenholtz* aangevoerd. Hij werd daarin ondersteund door de heeren *van Deinse*, *van Franck* en *Rochussen*, terwijl om onderscheidene redenen (behoudens door sommigen nader verlangde inlichting), minder gunstig over die begrooting spraken de heeren: *van 's Gravesande* (vooral in verband met een behoorlijk stelsel van kustverdediging, waarbij schepen van groot charter onnoodig, ja zelfs schadelijk waren), *Dullert* (over het afstaan van de *Soembing* aan den keizer van Japan, op een oogenblik, dat er in Oost-Indie erkende behoefte is aan stoomschepen en over de zonderlinge *wijze* van afstand), *Thorbecke* (over de *mate* van uitbreiding der marine in verband met onze financiële krachten en over het besluit tot instelling eener commissie van voorlichting bij de bevordering van zeeofficieren), *van Goltstein* (insgelijks over de verbroken verhouding tusschen de uitgaven voor onze defensie en onze financiële hulpmiddelen, grootendeels door niet meer te verhoogen belastingen verkregen). Bovendien heeft de heer *Hugenholtz* een en andermaal het woord moeten voeren ter beantwoording der tegen zijne stellingen en denkbeelden over de marine, het stelsel en deszelfs toepassing, geopperde tegenbedenkingen. Ook de Minister van Buitenl. Zaken heeft zich voor een oogenblik in de discussie gemengd, waartoe de grond eigenlijk bestond in een misverstand omtrent een gezegde van den heer *Hugenholtz*.

Zitting van 4 *Dec.* Heden zijn de beraadslagingen over Hoofdst. *Marine* voortgezet. De Minister van Marine heeft onderscheidene bedenkingen beantwoord, zoo ten aanzien van het stelsel van verdediging in de Oost-Indien, als ten opzigte van dat van het binnenland, en heeft zich bereid verklaard, om het aantal der grootste oorlogschepen te verminderen, zoodra de commissie voor het defensie-wezen dit nuttig en noodig oordeelt. De Minister van Kolonien heeft nog eenige bijzonderheden medegedeeld, nopens het gebeurde met het stoomschip *Soembing*, en heeft betoogd, dat men met het oog op de stemming der gemoederen in Japan, ten aanzien van Nederland en de Nederlandsche regering, daarbij alleen het belang des lands en dat der ingezetenen heeft willen behartigen; — dat, toen tot den afstand van het stoomschip werd besloten, er nog 12 stoomschepen in Indië aanwezig waren, en men eerst naderhand heeft vernomen, dat sommige dezer herstelling behoefden. Z. Ex. heeft verder verklaard, dat het departement van Kolonien bereid is, om de waarde van het geschenk ten behoeve van de zeemagt uit te keeren, maar dat in elk geval de behartiging van het algemeen belang in dit opzigt geen verwijt heeft gedoogd. Ten slotte is het Hoofdst. met 38 tegen 24 stemmen aangenomen.

In de zitting van 5 dezer is Hoofdstuk IX (Financien) Litt. A., en in de zitting van 6 dezer Litt. B. van hetzelfde Hoofdst. beide met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de Dedemsvaart heeft een verschrikkelijk en zonderling voorval plaats gehad. Een meisje voelde plotseling, dat zij eene zweer onder den neus had gekregen. Zij krabt de roof er af en vervolgt hare werkzaamheden. Niet lang daarna begint haar echter het hoofd te zwellen tot eene vreeselijke dikte, zij wordt geheel zwart in het aangezigt en was, niettegenstaande alle mogelijke aangewende geneeskundige hulp, na verloop van eenige uren een wanstaltig lijk.

— In een particulieren brief, uit Alexandria (Egypte) van den 19 Nov., leest men het volgende:

„Gisteren, 18 Nov., is de commissie, belast met het onderzoek voor het kanaal van Suez, alhier aangekomen. Zij bestaat uit de meest beroemde Europesche ingenieurs, en vele voorname personen hebben zich uit belangstelling bij de commissie aangesloten. Eene vereerende ontvangst is haar toebereid. Eenige leden der commissie zullen Opper-Egypte bezoeken. Vleijende moge het inderdaad voor Nederland beschouwd worden, dat zijn ingenieur, de heer Conrad, met algemeene stemmen, tot president der commissie verkozen is." *Utr. Ct.*

— Het gewijzigd ontwerp van wet van de jagt en visscherij is dezer dagen met eenige aanmerkingen van den Raad van State bij het departement van binnenl. zaken terug ontvangen.

— Door de Regering is aan de Tweede Kamer een staat overgelegd, houdende opgave van de hoeveelheid granen door de branders in de jaren 1851—1854 verbruikt, zijnde aan Rogge, in 1851, 18672 last; 1852, 18546 l.; 1853, 20378 l.; 1854, 20896 l.; gerst, in 1851, 10157 l.; 1852, 10089 l.; 1853, 11085 l.; 1854, 11367 l.

— De koningin moeder der Nederlanden is te Petersburg aangekomen.

— Te Kampen zal een fabriek van stroopapier worden opgerigt, de eerste in ons land.

— In verband met het vroegere berigt omtrent dit onderwerp, kan de *Arnh. Ct.* nog het volgende omtrent den inhoud van het voorstel van wet op de Nationale Militie mededeelen.

De leeftijd, waarop de dienstpligtigheid aanvangt, vroeger 19 jaren, wordt op 20 jaren gesteld.

De inschrijving voor de nationale militie geschiedt in het jaar te voren, (ter voorkoming vooral van het zich onttrekken aan den dienst door het aangaan van een huwelijk enz.)

Zeemilitie. Daaromtrent wordt bepaald, dat van iedere ligting een gedeelte voor den dienst ter zee kan worden bestemd. Behalve andere voordeelen wordt voor de zeemilitie een korter diensttijd vastgesteld. Voor de zeemilitie worden in de eerste plaats zoodanige personen aangewezen, die wegens hun beroep of bedrijf geacht worden meer dan anderen voor den zeedienst geschikt te wezen.

Het zoogenaamd buiten-kontingent komt te vervallen.

De strafbepalingen, op verzuimde aangifte voor de nationale militie gesteld, zijn verzacht.

De vrijstellingen van den dienst zijn aanmerkelijk beperkt. Het is te betreuren, dat men niet verder is kunnen gaan, en de vrijstelling aan studenten in de godgeleerdheid niet heeft ingetrokken. Het kan toch niet worden ontkend, dat de vrijstelling aan den één verleend, steeds tot nadeel strekt van den ander.

Bij dat nieuwe wets-ontwerp wordt de vrijstelling wegens den dienst van broeders alleen dan toegekend, wanneer de dienst door dien broeder in persoon is verrigt. Daardoor wordt er onderscheid gemaakt in de gevolgen van den dienst welke in persoon, en die welke bij plaatsvervanging of nummerverwisseling is gepraesteerd.

Behalve dat door deze beperking de persoonlijke optreding in beginsel wordt bevorderd, zal daardoor tevens het aantal vrijstellingen wegens broederdienst verminderen; hetgeen wederom zal medebrengen, dat voor de zoodanigen, die de middelen niet bezitten om zich in den dienst te doen vervangen, meer kans ontstaat om vrij te loten.

De vrijstelling wegens de dienst van broeders is niet van toepassing op de broeders van adelborsten, kadetten, enz.

Plaatsvervanging enz. Het tegenwoordig stelsel van plaatsvervanging en nummerverwisseling is behouden. Doch daarin zijn die verbeteringen gebragt, welke in het belang, zoowel van het leger als van de ingezetenen, door de ondervinding als wenschelijk zijn aangetoond. Die wijzigingen bestaan hoofdzakelijk daarin, dat gehuwden als plaatsvervangers zijn uitgesloten; — dat betere waarborgen zijn gesteld voor de moraliteit der als zoodanig optredende personen; en dat aan de nummerverwisseling eene gewenschte uitbreiding is gegeven.

Militieraden. Vereenvoudiging der werkzaamheden. Toevoeging, behalve van civiele geneeskundigen, van militaire officieren van gezondheid, om over de al of niet geschiktheid van de lotelingen te oordeelen.

Inspektie over de verlofgangers door de militie-commissarissen. Deze worden van vier in het jaar tot twee per jaar verminderd.

— Naar men verneemt heeft Z. M. besloten, bij gelegenheid der vele bekrooningen die de Nederlandsche inzenders op de Parijsche tentoonstelling ten deel vielen, als bewijs van Hoogstdeszelfs belangstelling in de vaderlandsche nijverheid verscheidene decoratien te schenken.

Opmerkelijk en tevens verblijdend is het dat, daar bij de tentoonstelling de industrie in 27 klassen was verdeeld, Nederland in 22 bekrooningen heeft mogen verwerven.

— Jhr. *M. Salvador* stond 4 dezer terecht voor de arrond.-regtbank te Amsterdam, beschuldigd van laster of hoon tegen de regtbank van Haarlem, in een gedrukt en algemeen verspreid geschrift. In het *Handelsblad* van 7 Aug. 1855 komt namelijk eene advertentie voor, beginnende met de woorden: „Ah! si le roi le savait," en waarin bepaald geïncrimineerd worden de woorden: „Bij vele andere onwettige en onbillijke gedragingen, heeft de Haarlemsche regter zich niet ontzien in zijn condemnatoir vonnis tegen den heer *S. Fongers* en mij, dd. 21 December 1854 aanhalingen uit de door hem geïnstrueerde klagten en courantenberigten *geheel verminkt en vervalscht op te nemen.* Een meer ijverig onderzoek door het openb. ministerie, dan het tot nu toe betracht heeft, voorbij ziende wat aan hetzelve bij art. 4 van de wet op de regt. organ. en het bel. der just. opgedragen is, kan aan Uwe Majesteit de waarheid van deze mijne beschuldiging tegen den Haarlemschen regter bewijzen."

Nadat de subst.-officier van justitie Mr. *J. C. Bijleveld* had gerekwireerd, dat de beschuldigde zou worden veroordeeld tot eene gevangenis van 1 tot 6 maanden, eene boete van 25 tot 1000 gulden, ontzetting van de regten, vermeld in de wet van 29 Junij 1854, welke de regter zal goedvinden, voor eenen tijd van vijf tot tien jaren, alsmede in de kosten van het geding, heeft Mr. *J. v. d. Ploeg* de verdediging voorgedragen en tot vrijspraak geconcludeerd.

's Gravenhage, 3 Dec. Gisteren avond is de brievenbesteller K., jegens wien sedert lang vermoeden bestond, dat hij zich schuldig maakte aan verduistering van brieven, op de daad betrapt, dat hij zich op sluwe wijze in het bezit had weten te stellen van een brief met geldswaarde. Hij is dien ten gevolge gevankelijk naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgebragt.

Crooswijk, 3 Dec. Hier is heden het volgend ongeluk gebeurd. De zoon van den bouwman *Braad*, een jongman van 31 jaren, met een schuitje spoeling zullende gaan halen, wilde onder de zich daar bevindende valbrug doorvaren en begaf zich naar den wal, om, zooals daar, door gebrek aan een vasten bruggeman steeds geschieden moet, de brug zelf op te halen. Toen hij hiermede bezig was, brak eensklaps de wip van de brug en viel de zware balk hem dwars over het ligchaam. De jongman bleef bewusteloos op de plaats liggen, tot dat men de heelkundige hulp van den chirurgijn *Bijkerk* had ingeroepen. Gisteren namiddag ten ongeveer 3 ure, is hij aan de gevolgen overleden, zijne hoogbejaarde ouders, wier steun hij was, troosteloos achterlatende.

Rotterdam, 24 Nov. Hier ter stede is in Oct. l.l. door eene naamlooze Maatschappij, eene fabriek opgerigt, waarin secreet-vuil tot eene krachtige, drooge, reukloozе mest-specie wordt bereid, op eene hier te lande tot dusverre geheel onbekende wijze, voor welker uitvinding en invoering, octrooi aangevraagd en bereids verkregen is, terwijl ook door het Gemeente-bestuur magtiging is verleend tot het inrigten tot Fabriek, van de door de Maatschappij aangekochte gebouwen en gronden. Aan het nieuwe Fabrikaat wordt de naam gegeven van Guanine, daar hetzelve wegens zijne voortreffelijke vruchtbaar-makende eigenschappen, het best met de Guano kan vergeleken worden, waarvan het zich echter o. a. door zijn aanmerkel lageren prijs onderscheidt, welke op ongeveer *f* 2,50 per kilo te staan komt, terwijl per bunder tusschen de 70 800 kilo benoodigd zijn.

Blokzijl, 1 Dec. Door het groote aantal zeehond welke zich thans weder in de Zuiderzee ophouden is haringvangst zeer gering en dientengevolge de bokk schaars. Deze dieren maken zich de haring ten pro welke van kop beroofd of op eene andere plaats voorna lijk aan den rug uitgevreten, in de netten der vissch wordt gevonden.

Groningen, 6 Dec. Daar er gedurig in de nieuw bladen melding wordt gemaakt van de hooge prijzen, er worden besteed voor huur van landerijen, mag ook onvermeld blijven, dat bij de verhuringen van veen, we dezer dagen te Stads-Kanaal zijn gehouden, de prijzen kans 100 pCt hooger werden dan het jongstverloopen ja

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

De koning van Sardinie wordt met de meeste hooga ting en hartelijkheid ontvangen. Eene deputatie van genootschap van jonge christenen te Londen is ook door koning ontvangen en heeft Z. M. verwelkomd als besch mer van kunsten, van vooruitgang en burgerlijke vrijh O. a. zeiden zij het volgende: „Wij verwelkommen u den moedigen voorstander en onwankelbaren verdediger burgerlijke en godsdienstige vrijheid in uwe Staten, w vonken de weldadige vlam van kennis en vooruitgang in heel Italie zullen aanwakkeren. De jongelingschap van geland erkent in Uwe Majesteit den besten vriend der I liaansche jongelingschap, overtuigd dat onder uwe wijze gering het onderwijs vorderingen maken, de Godsdie bloeijen, de voorspoed toenemen en algemeen geluk da uit voortvloeijen zal. Met verrukking heeft zij uw edel sluit vernomen om de konstitutionele vrijheid in al u Staten in te voeren en te bevestigen. Hartelijk heeft uwe standvastigheid toegejuicht in de handhaving van souvereiniteit der Regering in kerkelijke en burgerlijke ken, en de volharding en wijsheid bewonderd, door u Ministers en uw Parlement aan den dag gelegd, zoowel de vaderlandsliefde van uw volk in het waardeeren, ge wij dit doen, van de zegeningen der vrijheid, der orde der grondwettige regten." De koning heeft de deputatie dankt, en gezegd: Gij hebt wel willen gewagen van aanmoediging, die ik aan kunsten en wetenschappen in land verleend heb. De ontwikkeling der kunsten en we schappen is eene wezenlijke voorwaarde van den voorsp en den zedelijken vooruitgang van eene natie, en is voortdurende en bijzondere zorg van mijn bestuur. Die wikkeling kan geen plaats hebben dan onder de besch ming van eene billijke vrijheid en van een geest van g dienstige en burgerlijke vrijheid. De kunst-schatten van lie maken onze taak gemakkelijker. De opvoeding, die op het oog hebt, ontwikkelt het verstand, en leert op ren prijs stellen de wonderen, waarin de voorgaande wen zoo overvloedig zijn geweest. Die opvoeding verb de vooroordeelen, die de natien van elkander scheiden vertrouw daarom, dat onze gastvrijheid u niet zal ont ken."

— De Koning van Sardinie, vergezeld van Prins A en den hertog van *Cambridge*, heeft de City van Lon bezocht. In weerwil van het mistige weder, was er talrijke menigte op den been, welke van hare geestdrift blijken. Op Guildhall werd de hooge gast door den mayor, de leden van den gemeenteraad, de ministers gezanten van vreemde mogendheden ontvangen. Op het Z. M. in het Fransch gerigte adres antwoordde HD. in Italiaansch ongeveer het volgende: „De ontvangst mij te beurt gevallen, toont de symphatie, welke mijne sta kundige gedragslijn heeft ingeboezemd. Ik zal daarbij sta vastig volharden. In weerwil van de jongst door mij on vondene rampen, ben ik tot de alliantie toegetreden, om het huis van Savoye ten allen tijde het als zijn plig schouwde het zwaard uit de schede trekken, wanneer een strijd gold voor regt en onafhankelijkheid. Wij zo dan ook de wapenen niet kunnen nederleggen, dan een eervolle en duurzame vrede verkregen is."

DUITSCHLAND.

Een besluit in Oostenrijk schrijft voor, dat van sto aan de kerkelijke toestemming tot het huwelijk bij pastoor moet worden gevraagd. Tot nu toe was een be van het burgerlijk bestuur daartoe voldoende. Het vro leven der verloofden, zal nu, vóór de toestemming tot echtverbindtenis, aan een naauwkeurig onderzoek der g telijkheid worden onderworpen.

RUSLAND—TURKIJE.

Men wil weten, dat sedert de terugkomst van den C te St. Petersburg, de oorlogzuchtige stemming aldaar toe dan afgenomen heeft. In eene conferentie der voorna ste generaals en waaraan ook de graaf von Nesselrode nam, werd besloten den oorlog met den meesten na voort te zetten. Onmiddelijk na dezelve, werd naar onderscheidene deelen des rijks bevel gezonden alles te bereiden, om in de maand Maart eene nieuwe algeme ligting te kunnen bewerkstelligen. Het leger, dat in Krim en in de naburige gewesten, thans 200,000 man s is, zal tegen het aanstaande voorjaar tot op 400,000 gebragt worden. Met uitzondering van de zoogenaa „Zigeuners" zal alles wat nog in staat is de wapens t in deze ligting begrepen zijn. Het bevestigt zich der, dat de keizer zeer verbitterd is op den voorma minister van binnenlandsche zaken, graaf Kleinmichel, gens het gebrek aan spoorwegen in Rusland, bijzonder het Zuidelijk gedeelte des rijks. Hieraan zal nu zo mogelijk de hand aan het werk gelegd worden.

ASSEN, 8 December.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 8 Dec. Gisteren zijn bij de Tweede K de algemeene discussien over het Hoofdst. X (Oorlog) Staatsbegrooting ten einde gebragt.

Eergisteren heeft de commissie voor de verzoeksch bij de Tweede Kamer rapport uitgebragt over het adre de Staten van Drenthe, betrekkelijk den tol op het Zwo diep; de heer *Bosscha* verlangde verzending naar eene ciale commissie, doch met 40 tegen 19 stemmen is bes hetzelve ter griffie te deponeren. De heer *v. d. Veen* gaf de te kennen, dat hij alsnu het instellen eener enquête te zou voorstellen.

Tot leden van den Hoogen Raad zijn benoemd de h Mrs. *Voorduin* en *Vos*, beiden te Utrecht.

Bij besluit van 5 Dec. No. 50 heeft Z. M. den hee *Doorenbos* op zijn verzoek met 31 December e.k. ontslagen als Secretaris der provinciale commissie derwijs in Drenthe.

Het Oostenrijksche leger wordt op den voet van gebragt.

Het Engelsch Parlement zal den 31 Jan. e.k. vergad

Door den koning is o. a. tot tweeden luitenant bij 7e Regiment infanterie benoemd de sergeant *G. J. Ho Crull* van het 3e Regiment.

— De vaste bijschool te Noordbarge is vacant door ontslag, op zijn verzoek, aan den Onderwijzer G verleend. De ontslagen Onderwijzer zal de school wa men, totdat in de vacature voorzien is. Het vergel. ex zal nader bepaald worden.

— Den 6 dezer is aan den Helder binnengekomen van Batavia de *Zaanstroom*, kapitein *Hofker*, aan boord waarvan zich o. a. bevindt de heer *J. Kniphorst*, zijne echtgenoote en twee kinderen.

Vledder, 6 Dec. Ons zanggezelschap, 't welk den 19 November voor 't eerst te zamen kwam, met 't doel om ook dezen winter gelijk als in den voorgaanden, onderling nuttig en genoegelijk zamen te zijn; heeft thans eene ontbinding te verduren, die welligt leiden kan tot eene geheele oplossing. De oorzaak bestaat hierin, dat één der leden al te groote heerschzucht voert over de overige leden; zulks bevalt dezen geenszins. Om dus de oneenigheid, welke vooral in een zanggezelschap niet te huis behoort, voor te komen, willen velen zich afscheiden en als lid bedanken. Mogten die oneenigheden door wederzijdsch toegeven in de minne worde geschikt, opdat zulk een heilrijke inrigting niet valle, maar staande blijve en verder bloeijen moge.

Grootegast, 6 Dec. Naar men ons van goederhand verzekert, zoude de WelEerw. ZeerGel. heer Ds. W. te S., zijn emeritaat aangevraagd hebbende, thans voornemens wezen deze aanvraag weder te herroepen; anderen verzekeren het dat hij zulks reeds gedaan heeft.

Gasselte, 3 Dec. Gisteren, terwijl de Molenaarsknecht op den Molen van de heeren *Veltman en Hiddingh* te Gasselte, bezig was met pellen, sprong de pelsteen midden door, denkelijk is de vorst hiervan de oorzaak. Vroeger had ditzelfde plaats met een der korensteenen, ook bij harde vorst. Alles is zonder belangrijke schade en ongelukken afgeloopen.

Hoogeveen, 4 Dec. Gedurende de maand November 1855 zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche Vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

		metende te zamen
Uit Hoogeveen	577 vaartuigen,	16562 tonnen.
Boven sluis II en III of Roogat en Osselsluis .	160 〃	2952 〃
Boven de Meppeler sluis	322 〃	6960 〃
Totaal	1059 〃	26474 〃

Behalve 180 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt *f* 2349.21.

Staphorst, 4 Dec. L.l. zaturdag had hier een zeer treurig ongeval plaats. J. E. C., een jongeling van 28 jaren, ging uit om te bouwen. Een zijner bloedverwanten, die daar juist voorbij kwam, zeide: „wacht een weinig, dan kunt gij mijn paard daartegen krijgen." Dat paard, thans wat weelderig zijnde, gaf den jongeling eenen slag tegen den buik, tengevolge waarvan hij nog slechts een half uur geleefd heeft, nalatende eene oude thans zieke moeder en eene ziekelijke zuster.

Boijl, 1 Dec. Het bestelhuis voor de brievenposterij, alsmede de bodeloop van hier op Noordwolde, waarvan in een vorig no. dezer courant melding is gemaakt, is thans alhier geopend en heeft een aanvang genomen. Heden morgen zagen wij voor het eerst den bode van hier vertrekken, zoodat ook wij thans in de gelegenheid zijn gesteld, per omgaanden post brieven te kunnen verzenden.

Noordwolde, 1 Dec. Als een bewijs van sterke ligchaamskrachten op hoogen ouderdom, kunnen wij van hier melden, dat eene wed., oud 93 jaren, alhier woonachtig, voor weinige weken nog op het land stond te aardappelrooijen. — Ook in het naburige Boijl bevinden zich nog een broeder en een zuster (weduwnaar en weduwe), die te zamen den hoogen ouderdom van 170 jaren hebben bereikt en nog het volle genot hunner zintuigen bezitten.

Meppel, 6 Dec. De heimelijke vrees, die onderscheiden onderwijzers in deze provincie, even als in Overijssel, bekruipt, wegens het reeds afgeschafte provinciaal reglement op de schoolgelden en het vermoedelijk afschaffen van het gemeentelijk schoolfonds, heeft eenige onderwijzers tot het voornemen gebragt, om een eerbiedig adres bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen, verzoek houdende, dat er ten dezen opzigte geweeschte maatregelen mogen genomen worden, als vreezende velen voor hun meestal karig middel van bestaan, dat toch welligt op niets anders dan nadeel van het onderwijs moet uitloopen; immers een onderwijzer, die met bange zorg over huishoudelijke aangelegenheden zijne woning verlaat en daarmede de school binnentreedt, zal bij zijne meestal moeijelijke taak, wel niet naar wensch en vereischte in staat zijn het schoolwerk te verrigten.

De weekmarkt begint hier thans vrij belangrijk te worden wegens den velen aanvoer van varkens, meestal vetten; de handel was evenwel niet buitengewoon graag en ook de prijzen waren vooral niet hooger; zijnde de vetten gemiddeld van 22 tot 25 cts. het halve Nederl. pond verkocht. Ook wordt nog steeds een groot aantal schapen ter markt gebragt, veel meer dan vorige jaren; de handel daarin is meestal druk en de prijzen vrij hoog. Eenige andere ter markt gebragte artikelen waren minder in prijs; de rogge was zeer aanmerkelijk in prijs verminderd, zelfs zoo, dat er partijen onverkocht gebleven en opgezet zijn, wegens den onvoldoenden prijs voor den verkooper, hetgeen zekerlijk in langen tijd niet is gebeurd. Dit is waarschijnlijk tengevolge van de aanmerkelijke daling der marktprijzen in andere landen, zoo als in Duitschland, Frankrijk, enz.

7 Dec. Het hier bestaande algemeen diakengezelschap der Nederduitsche Hervormde gemeente wil ook weder dezen winter, gelijk in de twee vorigen, door het uit zijn midden bestaande patronaat, voor verminderde prijzen de eerste en noodwendigste levensbehoeften doen verkoopen. Na rijp beraad, heeft dat gezelschap tot die loffelijke poging, om bij de aanhoudende duurte dier middelen, de min gegoeden, die uit geene algemeene of bijzondere fondsen worden bedeeld, onverschillig tot welke geloofsbelijdenis zij behooren, dezen winter te gemoet te komen, besloten, in de hoop, dat Meppels ingezetenen het beroep, dat in de volgende week op hunne liefdadigheid zal worden gedaan, niet zullen afwijzen. Nuttig en doelmatig is deze inrigting; den vorigen winter heeft dezelve in 4 maanden tijds aan 230 huisgezinnen, bestaande uit 1080 personen, voor verminderde prijzen verkocht: 1861 schepel of 8979 halve Ned. ponden aardappelen, 3263 halve Ned. ponden spek, 29215 halve Ned. ponden roggenbrood, 9851½ halve Ned. ponden gort, 28 mud boonen, 6½ mud erwten en 169,200 stuks lange turf. Deze goederen hebben aan inkoop gekost *f* 6207.23[5] en zijn verkocht voor *f* 4255.75[5], zoodat daarop een verlies is geleden van *f* 1951.48. Loffelijk en doelmatig is zoodanige poging en wij bevelen haar ernstig aan.

Steenwijkerwold, 5 Dec. Als eene bijzonderheid kan gemeld worden, dat onderscheidene veehouders alhier hun vee gedurende de maand November, wegens het gunstige weder, in de weide hebben laten loopen, ten einde daardoor hunne hooivakken, die bij velen niet ruimschoots voorzien zijn, te sparen, — en eerst in het begin van deze week, door de invallende koude gedrongen zijn, hetzelve op den stal te plaatsen.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

5 Dec. F. S., kolonist te Frederiksoord, wegens het toevoegen van scheldwoorden, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — M. J. M., arbeider te Coevorden, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, als niet wettig noch overtuigend bewezen, vrijgesproken; — C. F. v. G., commies te Zweelo, wegens het in 't openbaar toevoegen van scheldwoorden, veroordeeld tot f 8-„ boete.

Kantongeregt te Assen.

7 Dec. H. S., schipper te Smilde, ter zake dat hij den 30 Sept. l.l., des avonds omstreeks elf uren, herhaaldelijk met stokken of afgebroken boompjes heeft gesmeten tegen de eenige deur van het huis bewoond door *Hendrik Braam*, timmerman te Smilde, veroordeeld in eene boete van *f* 5-„; — R. de R., G. V., D. H. en J. van V., allen schippers, wonende te Smilde en te Zwartsluis, wegens dezelfde zaak, als zijnde hunne schuld niet bewezen, vrijgesproken.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

In uwe courant no. 95 komt een artikel voor (als nieuwsberigt) overgenomen uit de *Steenwijker Courant* en handelende over het plan van den te leggen kunstweg van Vledder op Steenwijk, of omgekeerd.

UEd. verpligtte ons zeer, door ons vorig stuk in uwe courant d.d. 7 Nov. jl. op te nemen.

Wij ontvingen tot nog toe, althans niet door middel van uw veelgelezen blad, geen antwoord op de in dat stuk door ons gedane vragen, doch meenen nu het artikel, uit de *Steenwijker Courant* overgenomen, als eenig antwoord op ons schrijven, aan te kunnen merken.

Ons overtuigd houdende, dat UEd. ons geschrijf, dat ons belang en ook dat der beide gemeenten Steenwijk en Vledder geldt, andermaal plaats in uwe courant wilt bereiden, veroorloven wij ons, kortzigtigen die wij zijn, nogmaals de volgende vragen u ter plaatsing aan te bieden, welke vragen wij thans hoofdzakelijk tot de gekozene commissie voor den te leggen kunstweg, bestaande uit de H. H. *Hofman, Mulder, Meesters, T. ten Berge* etc., rigtende, met een juist antwoord, door middel van uw blad, hopen beantwoord te zullen zien.

De gelden voor den te leggen kunstweg zijn verkrijgbaar gesteld, zegt uwe courant in 't berigt overgenomen uit de *Steenwijker Courant.*

Als nu de gelden tot het leggen van den ontworpen kunstweg tegen billijke procenten verkrijgbaar gesteld zijn, de subsidie, zoowel van rijkswege als van wege de provincie, verleend is, de concessie te gelijkertijd met de subsidie aangevraagd is, dan vragen wij beleefdelijk, kortzigtigen die wij zijn, . . . hoe kan het mogelijk wezen, dat de concessie, reeds zoolang aangevraagd (?!) nog niet verleend is? (Zie het berigt in deze cour. d.d. 28 Nov. jl.)

Blijft men dan maar geduldig wachten en op de spreuk: „Geduld overwint alles!" een vol vertrouwen koesteren? Zoo ja, is dit betamelijk, is dit voldoende voor eene commissie als die des kunstwegs van Vledder op Steenwijk? (Nogthans zij het verre van ons, die commissie van laauwheid te beschuldigen.)

Kan de concessie al niet reeds lang verleend wezen of minstens tegengewerkt worden om bijoogmerken, voor deze plaats schadelijk, te bereiken? (Eene vraag, die wij uiten geenszins met het doel om aan het *doorzigt* en de *belangstelling* van het lid der commissie, wonende op deze streek, te twijfelen.)

Maar is de subsidie voor den ontworpen kunstweg dan werkelijk van rijkswege verleend en de concessie, alhoewel, naar men zegt, te gelijk met deze aangevraagd, tot nog toe onthouden?

Subsidiëren en zelfs na lang wachten nog niet concessioneren, . . . dit is voor ons, kortzigtigen die wij zijn, moeijelijk te vatten en wij vragen dus beleefdelijk aan hen, die kunnen en willen antwoorden, maar inzonderheid aan bovengenoemde gecommitteerden, onze vragen te billijken en een antwoord, door middel van dit blad, te schenken, zonder ons juist voor „vraagallen" aan te zien, opdat ook wij en elk belanghebbende met ons, *juist* te weten komen, hoe *verre* of hoe *weinig* men met het plan om door deze streek eenen kunstweg te leggen, gevorderd is.

Nijensleek. *Eenige voorstanders van den kunstweg, die tevens haters van talmen zijn.*

CORRESPONDENTIE.

Een bijwoner der thans helaas in Assen zoo dikwijls plaats hebbende begrafenissen van kinderen, maakt de diaconie opmerkzaam op het geheel onvoldoende van den bus voor het armgeld op het kerkhof; men moet het geld met een spijker naar beneden stooten, en dan gaat het nog met moeite. Uit vrees voor mogelijk misbruik wordt dit medegedeeld.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eene welgeschapene Dochter HELENA ALETTA LUNSINGH TONCKENS — Koumans Smeding.
Beetsterzwaag, 2 December 1855.

Bevallen van eene Dochter Z. H. PELINCK—OORTWIJN.
Assen, 5 December 1855. Mr. H. PELINCK.

Bij H. MEFFERT, Boekhandelaar te Assen, is voorhanden: **GEDRUKT MATERIEEL voor Gemeente-besturen, Gemeente-ontvangers, Kerkvoogden, Deurwaarders** bij de Regterlijke Collegien en Belastingen, voorts **KANTOOR en SCHOOLBEHOEFTEN, extra puik zwarte SCHRIJFINKT**, die weinig beter wordt aangetroffen.

De **LEESBIBLIOTHEEK** wordt op nieuw in de aandacht van het LEZEND PUBLIEK aanbevolen. De Abonnementsprijs is slechts **f 1-„** per 3 Maanden, per deel 5 cent in de week.

INRIGTING VOOR **HOOGDRUK** EN **STEMPEL-PERS.**

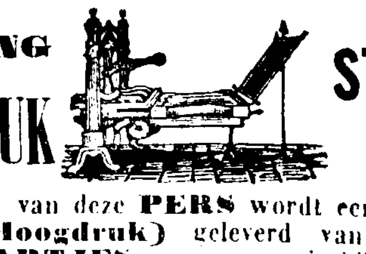

Door middel van deze **PERS** wordt een zeer nette **afdruk (in Hoogdruk)** geleverd van **ADRES- en VISITEKAARTJES enz.**, en is bijzonder geschikt tot het **stempelen van POSTPAPIER, WISSELS enz., enz.**, des verkiezende met NAAM, KWALITEIT en WOONPLAATS **voluit gedrukt**, alsmede van ADELIJKE en ANDERE WAPENS of CACHETTEN, mits solide bewerkt; zij verschilt met de gewone Boek- of Steendrukpers daarin, dat de letters er mede **verheven** en hoewel kleurloos, toch niet minder duidelijk op het papier worden gebragt.

De Boek- en Papierhandelaar BRAAKSMA te Assen, die zich zoodanig **toestel** heeft aangeschaft, neemt de vrijheid zich daartoe aan te bevelen; bij bestellingen van buiten Assen, wordt een duidelijke opgaaf verzocht. Het **POSTPAPIER** is in verschillende formaten, kwaliteiten en kleuren tegen zeer billijke prijzen bij hem te bekomen; zoo ook **VISITEKAARTJES, WISSELS, KWITANTIEN, ASSIGNATIEN, ENVELOPPEN**; voorts ALLE SOORTEN van **KANTOOR- en ZAKBOEKEN, SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTEN, MUZIEKWERKEN, MUZIEKPAPIER** in alle formaten, enz., enz.

Extract Vonnis.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Assen van den 3 December 1855, is **JAN JANS BLOEMERTS Jr.**, zonder beroep, wonende te Dwingelo, ten verzoeke van JAN JANS BLOEMERTS, van beroep landbouwer, mede te Dwingelo woonachtig, ter zake van **ONNOOZELHEID**, gesteld onder

CURATELE.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ingevolge art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.
Assen, den 7 December 1855.
Voor Extract Conform,
Mr. J. OOSTING, Procureur.

LEES DIT!

Voor een **JONGELING** oud 13 jaren, die lust en aanleg voor het ONDERWIJS heeft, verlangt men **PLAATSING en OPLEIDING** bij een ONDERWIJZER in eene hoofdschool.

Adres met opgave van voorwaarden ten **kantore** dezer **Courant**, franco onder letter **G.**

Let wel!

TE NOORDWOLDE (*Friesland*), waar thans eene bloeijende WEEKMARKT — en eene bevolking van over de 3000 **zielen** bestaat, en waar maar **twee GROFSMEDERIJEN** zijn, is op MEI aanstaande op **een' der beste en aangenaamste standen, gelegenheid tot het HUREN van eene thans nog gedreven wordende en florisante**

GROFSMEDERIJ,

met **HUIZINGE, SCHUUR en TUIN**, op voordeelige voorwaarden te bekomen.

Diegenen, welke van deze BUITENGEWONE en GESCHIKTE GELEGENHEID wenschen gebruik te maken vervoegen zich liefst in persoon, of met franco brieven aan den eigenaar en verhuurder SIJBRAND BOVENKAMP, veenbaas aldaar, vóór of op den twintigsten December dezes.
Noordwolde, 6 December 1855.

25.000 HALVE NED. PONDEN

BEST GEMEST LANDS HOOI,

UIT DE HAND te koop, **à f 20-„ de 1000 pond**; vrij bezien. Nadere informatien hetzij in persoon, hetzij met franco brieven te bekomen bij den Uitgever **dezes.**

Op nader te bepalen tijd en plaats zullen in dezen winter ten verzoeke van Mevrouw de Weduwe L. A. E. VOSS, geb. SUERMONDT, te *ELLEKOM*, aan den koop worden gebragt de navolgende

Boschgronden

1o. De **KOMMERKAMP**, midden in 't STADSBOSCH gelegen, groot 1.61.20 E.
2o. Verschillende **perceelen BOSCHGROND**, op den Steendijk en aan den Looner Weg, te zamen 5.02.40 E.

Ook zullen **eenige opgaande EIKENBOOMEN** worden verkocht.

Informatien bij Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA en bij L. BARTELDS te Assen.

Op nader te bepalen tijd zal door de BENEFICIAIRE ERFGENAMEN van wijlen G. HAAK, **publiek ter verkoop worden aangeboden:**

EEN HUIS,

hecht en sterk, daar achter **SCHUUR en TUIN**, in het volkrijkste gedeelte der Stad Assen, zeer geschikt voor alle NERING en BEDRIJF, zoowel wat stand als ruimte betreft, wordende thans in 't eene gedeelte **een TABAKSFABRIEK gedreven**, terwijl 't ander gedeelte, behalve een geschikt **WOONHUIS van twee vertrekken, voor eene BEWAARSCHOOL** is ingerigt.

Nadere informatien bij J. HAAK, deurwaarder te Assen.
Assen, 7 December 1855.

De Heer Mr. H. PELINCK te Assen, als Curator in den FAILLIETEN BOEDEL van JAN SINNINGH, Koopman te Vries, is voornemens, ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te Vries, als daartoe benoemd, op WOENSDAG den 12 December 1855, des voordemiddags te 10 uur te beginnen, ten huize van den gemelden GEFAILLEERDEN, **PUBLIEK TE DOEN VERKOOPEN:**

DE TILBARE GOEDEREN

tot den gemelden BOEDEL behoorende; — en voorts te 4 uur des achtermiddags van gemelden dag, te Vries, ten huize van den Kastelein R. G. HOMAN ter VERKOOP aan te bieden: De almede tot gemelden **BOEDEL** behoorende

VASTE GOEDEREN,

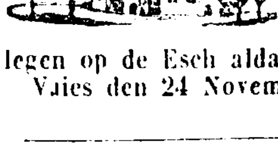

als: Eene **BEHUIZINGE**, bestaande in **twee WONINGEN, SCHUUR en annexe HOF**, staande en gelegen te Vries, en een AKKER **BOUWLAND**, gelegen op de Esch aldaar, groot 18 R. 70 E.
Vries den 24 November 1855.
A. HOMAN.

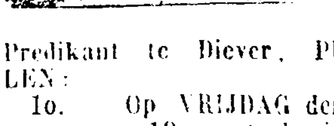

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo, is voornemens ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe en Erven van wijlen den Heer L. W. SLOMP, in leven Predikant te Diever, PUBLIEK BIJ INZATE TE VEILEN:

1o. Op VRIJDAG den 14 December e.k., des morgens om 10 uur te beginnen, ten huize van JAN SEINEN, Kastelein te Diever:

Eene **BOERENPLAATS** te Kalteren, gemeen-

te Diever, zooals dezelve thans in huur wordt bewoond en gebruikt door THOMAS NIJSING, benevens eene **KEUTERIJ** in de Holthe, gemeente Diever, in huur wordende bewoond en gebruikt door ALBERT KLASTER; een **HUIS en ERF** met bijgelegen **WEILAND** te Diever, aan het Wapserpad, onderscheidene perceelen **BOUW-, WEI- en HOOILAND** en **HEIDEVELD**, onder Diever, en een **WAARDEEL** GEREGTIGDHEID in de ONGESCHEIDENE MARKTE van Diever.

2o. Op ZATURDAG den 15 December daaraanvolgende, des morgens om 10 uren te beginnen, ten huize van KLAAS HAVEMAN te Wapse, gemeente Diever:

Eene **KEUTERIJ** te Wapse, thans meijersgewijze wordende gebruikt door ALBERT LENSEN HOFMAN, met daarbij behoorend **BOUWLAND**, **GROENLAND** en **HEIDEVELD**, alles gelegen bij en in het Wapserveld, niet verre van de geprojecteerde kanaallijn van Steenwijk naar de Drentsche Hoofdvaart.

en 3o. Op voormelden ZATURDAG den 15 December, des middags om 12 uren te beginnen, te Wapserveen, gemeente Havelte, ten huize van den Kastelein JAN STEVENS BLOK:

Eene opstrekkende **Boerenplaats** te Wapserveen, thans in huur wordende bewoond en gebruikt door ROELOF HOFMAN aldaar, en met het daarbij behoorende **Heideveld**, ruim 19 Bunders groot.

Nadere informatiën ten dezen kunnen worden verkregen op franco aanvrage ten Kantore van voornoemden NOTARIS.

Op Vrijdag en zoo noodig op Zaturdag den 14 en 15 December 1855, 's morgens om 10 uren te beginnen, te Gieten, ten huize van JAN COPINGA aldaar

Publieke Verkoop

1o. Van **Eene groote BOERENPLAATS**, gelegen te Bonnen, gemeente Gieten, bestaande in **BEHUIZINGE** en **extra beste WEI-, HOOI-, BOUWLANDEN** en **VELDGRONDEN, WAARDEEL enz.**

Thans bewoond en in gebruik bij HARM JANS OTTENS, bij wien nadere informatien te bekomen zijn.

2o. Van **eene BOERENPLAATS** te Gieten, bestaande in een zeer **logeabel HUIS**, waarin sedert lange jaren met succes het beroep van LOGEMENTHOUDER is uitgeoefend, en zeer wel aan den Straatweg en anders gelegen, **WEIDE-, BOUW-, HOOILANDEN**, en **VELDGRONDEN** en **WAARDEEL**, thans bewoond en in gebruik bij JAN COPINGA te Gieten, alwaar nader aanwijs is te bekomen.

3o. Van de HELFT eener **BOERENPLAATS** op Bonnerveen, gemeente Gieten, BEREND BOERS PLAATSJE genaamd, bestaande in **HUIS, WEI- en BOUWLAND**, met **eenig** aan de Oostermoersche vaart gelegen **HOOILAND**.

4o. Van **2 VEENPLAATSEN**, gelegen te Gasselterboerveen, gemeente Gasselte, met daarop staand **HUIS** en daarop gelegen aangemaakte **GRONDEN**, zijnde de PLAATSEN **No. 11** en **No. 17** Zuidzijde aan de Markte van Gasselterboerveen, al ook ieder ruim 6 BUNDER.

5o. **Eene VEENPLAATS** in de Markte van Drouwen, **No. 48** Noordzijde, groot pl. m. 12 BUNDERS.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van JAN HARMS OTTENS en Vrouw AALTJE HOGENESCH, beide te Gieten overleden.

Notarissen } Mr. A. HOMAN.
Mr. C. E. KNIPHORST.

Op Maandag den 17 December 1855, 's morgens precies om 9 uren te beginnen,

Groote Houtverkoop

van pl. m. **600 stuks EIKENBOOMEN**, waaronder veel extra **ZWAAR**, en **GAAFHOUT**, behoorende aan den Heer JAN WIEBES SANTES te Bunne, gemeente Vries, en aldaar op de plaats van dezen **op stam staande**, en **verscheidene groote perceelen SCHELHOUT**.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Op WOENSDAG den 19 December 1855, te 10 uren te beginnen,

PUBLIEKE VERKOOP

van onderscheidene groote perceelen **SCHEL- en WEEKHOUT** te Peize, en eenige op stam staande **BOOMEN**.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op DONDERDAG den 20 December 1855, 's avonds te 5 uren, ten huize van S. S. BAKKER te Zuidlaren,

PUBLIEKE VERKOOP

1o. van een **HUIS, ERF en HOF**, staande en gelegen te Zuidlaren, op eene neringrijke stand;

Van een perceel **BOUW-, WEI- en HOOILAND**, in de Jarven te Zuidlaren, groot ruim 3 Bunders;

Toebehoorende aan de Erven JAN SIKKENS te Zuidlaren.

2o. Van onderscheidene perceelen **HOOI- en BOUWLAND**, op de Made en in de Esch te Zuidlaren, toebehoorende aan PIETER VOLKERS te Schipborg.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op VRIJDAG den 21 December 1855, 's morgens om 10 uren te beginnen,

PUBLIEKE VERKOOP

te Eext, van pl. m. **200 zware, lange en gave EIKENBOOMEN**, staande aldaar in de Vrohorst, toebehoorende aan de MARKTGENOOTEN van Eext.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op MAANDAG den 24 December 1855, te Annerveensche Kanaal, gemeente Anlo, in het Snikhuis bij GEERT HAGEMAN, 's morgens te 10 uren te beginnen,

PUBLIEKE VERKOOP

van DRIE PLAATSEN **DALGROND** met het daarop aanwezige **BOUW- en WEILAND**, ter grootte van pl. m. 16 Bunders, en van onderscheidene aan en bij de Oostermoerschevaart gelegen **beste stukken HOOILAND**, toebehoorende aan de Erven LUCAS KOSTER te Annerveen.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Op ZATURDAG den 29 December 1855, 's morgens te 10 uren, ten huize van BARELD LUINGE te Peize,

PUBLIEKE VERKOOP

van een **HUIS, ERF, HOF** en daarbij gelegen **LAND**, te Peize, ter grootte van pl. m. ½ Bunder, toebehoorende aan de Erven MEERTEN VELTMAN te Peize.

Van een stuk **BOSCHGROND, de Stroetbosch en Langebroek** genaamd, toebehoorende aan de Wed. OTTE BERENDS SCHEERHOORN en CONS.

Van een stuk **HOOILAND, de Marsbem** genaamd, toebehoorende aan Hk. EBBING Rz.

En van onderscheidene perceelen **zwaar WEEK- en SCHELHOUT**, op gemelde Bosch- en andere Plaatsen aanwezig.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Ten overstaan van den Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen, zullen op VRIJDAG den 21 December 1855, des voormiddags te tien uren, ten huize van den Logementhouder J. SCHAANGE MENSING te Odoorn, PUBLIEK EN ZONDER NADERE PALMSLAG WORDEN VERKOCHT:

Elf Bunders, zevenentwintig Roeden en tien Ellen **VEEN en ONDERGROND** en een nieuw daarop getimmerd **HUIS**, staande en gelegen te Exloërveen, zijnde de VEENPLAATS No. 57, Kadastraal bekend in de Gemeente Odoorn, in Sectie D No. 221, toebehoorende aan K. K. ZWART te Stads-Kanaal, gemeente Onstwedde, Provincie Groningen.

Emmen den 8 December 1855.

Mr. S. J. OOSTING.

HOUTVERKOOPING

OP DE EERSTE STEEN, bij *ASSEN*, **op Vrijdag den 14 December 1855**, des morgens 10 uren te beginnen, van EEN ZEER GROOT GETAL **op stam staande fijne en grove DENNEN, waaronder ZWARE BOOMEN, alsmede van KAP- en SCHELHOUT, RIGGELWERK, enz.**

Op WOENSDAG den 19 December aanstaande des avonds te 7 uur, zal in het logement *DE KOPPELPAARDEN* te Assen, **Publiek worden verkocht:**

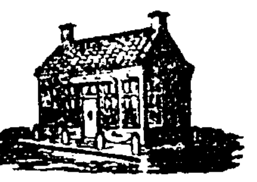

Eene **BEHUIZINGE**, waarin **twee afzonderlijke WONINGEN**, staande en gelegen aan den Groninger Straatweg te Assen, toebehoorende aan CORNELIS LAMBERS, en worden bewoond door VAN DER LAAN en DE VRIES; benevens een **perceel TUINGROND**, aldaar gelegen.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris.

Assen, 7 December 1855.

Hout-Boeldag.

Op ZATURDAG den 22sten December 1855, des voormiddags te 10 uur, zullen op de BUITENPLAATS *VOORVELD*, onder Haren, PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Ongeveer **300** aldaar **op stam staande voljarige EIKENBOOMEN**, zeer geschikt voor SCHEEPSBOUWERS en alle ander Werk.

Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Op DINGSDAG den 8 JANUARIJ e.k., des morgens 10 uur, zullen te Smilde in de VEENHOOP, **worden VERKOCHT:**

Ruim 258 Bunder VEEN, HEIDEVELDEN, LAND en ONDERGRONDEN, met 7 ARBEIDERSWONINGEN, gelegen te Smilde, in Drenthe, op de Molenwijk tusschen de Suermondts- en Eekhoudtswijken, **uitmuntend geschikt voor eene ontginning in 't groot, met ruim 55 Bunder van het beste VEEN**, alles toebehoorende aan den Heer E. SUERMONDT, Koopman te Rotterdam, **gesplitst in 60 Perceelen**, breeder bij BOEKJES en AANPLAKBILLETTEN omschreven, zijnde de perceelen op het terrein aangewezen.

Aanwijzing op het terrein wordt gegeven door den Heer B. JONKER, Wethouder te Smilde, terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA te Assen, en bij

H. H. VAN LIER, Notaris te Assen.

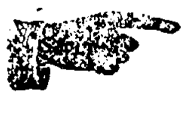

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe, Zijn voornemens, op DONDERDAG den 20 December 1855, des middags te twaalf uur, ten GOUVERNEMENTSHUIZE te Assen, PUBLIEK BIJ OPBOD EN AFSLAG TE

VERPACHTEN:

De TOLHEFFING aan de Tolboomen no. 2 bij Rolde, no. 3 bij Gieten en no. 4 in de Zandvoort, op den Provinciale weg van Assen over Rolde en Gieten naar de Hilte, voor drie achtereenvolgende jaren, aan te vangen 1o. Mei 1856:

Wordende hierbij tevens ter kennis van de GEGADIGDEN gebragt, dat volgens de Voorwaarden van Verpachting geene PERSONEN ALS BORGEN zullen worden toegelaten, dan de zoodanige, die bij de VERPACHTING tegenwoordig zijn, en dat de gemelde VOORWAARDEN van den 14den dezer maand af ter lezing zullen liggen ten GOUVERNEMENTSHUIZE te Assen en bij de Logementhouders SOMERKUIPERS aldaar; voorts te Groningen bij UITHOF in de Zeven Provinciën, te Meppel bij VAN DIJK, te Smilde in de VEENHOOP, te Rolde bij REBBERS, te Gieten bij de Weduwe BRAAMS, te Bareveld in het TOLHUIS, te Veendam bij DUINTJER en te Stads-Kanaal in het TWEE VALLAATSHUIS.

ASSEN, den 1 December 1855.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter,
DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier,
W. H. HOFSTEDE.

VERPACHTING VAN RIJKSTOLLEN,

voor den tijd van DRIE JAREN.

Op DONDERDAG den 20 DECEMBER 1855, des voordags te 10 uur, zal de ONTVANGER DER REGISTRATIE EN DOMEINEN te Groningen, onder nadere goedkeuring van Z. E. DEN MINISTER VAN FINANCIËN, ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, en ten huize van den Logementhouder G. H. UITHOF, aan de Groote Markt aldaar, voor den tijd van DRIE JAREN, ingaande den 1 APRIL 1856, in 'T OPENBAAR VERPACHTEN:

De ONTVANGST der TOLGELDEN aan de RIJKSBOOMEN op de groote wegen der 1e klasse van Groningen over Assen naar de Overijsselsche grenzen, van Groningen naar de Friesche grenzen en van Groningen naar Delfzijl; waarvan de VOORWAARDEN op de gebruikelijke plaatsen zijn ter lezing gelegd en bovendien voorhanden aan de KANTOREN van de ONTVANGERS DER REGISTRATIE EN DOMEINEN, waaronder de TOLLEN ressorteeren.

De Ontvanger voornoemd,
POSTER.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 1—7 Dec. Bev.: R. Blomsma, geb. Elling. d. — Overl.: R. de Wit, ml. 1½ j.; J. van den Temp. ml., ruim 2 j.; H. Hilbrands, vl., 11 m.; M. Meijer, vl., j., W. L. Smit, ml., bijna 5 j.; K. Warries, ml., 4 j.; J. Ebbink, ml., 3 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 Dec.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* —.—	Boekweit, zand 64 N.pd.	*f*
„ N. Oml.	68	„	„ 14.25	„ „ 66 „	„
dito	70	„	„ 15.00	„ veen 64 „	„
„ „ Old.	70	„	„ 14.75	„ „ 66 „	„
„ „ „	72	„	„ —.—	Paardeboonen.. *f* 8.50	à 8
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 11.20	Groene Erwten. „ 10.00	à 12
„ „ „	68	„	„ 11.70	Grauwe „ „ 10.00	à 11
„ „ „	70	„	„ 12.20	Koolsaad ... *f* 13.00	à 17
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.15	Gort, grove . „ 12.50	à 12
„ „	42	„	„ 4.35	Gort, parel . „ 00.00	à 00
„ Voer	36	„	„ 3.65	Olie, raap per vat 58.50	à —
„ „	40	„	„ 4.10	Raapkoeken......	à —
„ Zwarte	36	„	„ 3.55	Lijnkoeken .... —.—	à —
„ „	38	„	„ 3.80	Boter ¼ ton... —.—	à —
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.70	Boter ⅛ „	à —
„ „ „	56	„	„ 7.20		
„ „ zomer	56	„	„ 6.35		
„ „ knob.	60	„	„ 7.40		

Tarwe als genoteerd traag afgaande. Rogge 30 cent lager met geringe handel. Boekweit in een doen. W. Garst als voren, Zomer en Knobbe iets lager. Haver over 't geheel als voren verkocht. Boonen weinig in omgegaan. Kool- en Zomerzaad met geringe handel. Gort in een doen.

ASSEN, 5 Dec. Rogge *f* 10.00 tot *f* 10.90. Boekweit *f* 7 tot *f* 8.50. Boter 90 a 92⁵ ct. het N. ℔. Aardappelen *f* 2.25 *f* 2.60. Stroo *f* 10.00. Prijs van het Roggebrood *f* 0.79 de 6 N.

MEPPEL, 6 Dec. Rogge *f* 10.75 a 11.00. Boekweit *f* 8 a *f* 8.50. Boter 1½ N. ℔ *f* 1.40 a *f* 1.60. Boter per ⅛ *f* 20.00 a *f* 21.50.

COEVORDEN, 3 Dec. Rogge *f* 11.50. Boekweit *f* 8. Boter *f* 0.80.

HOOGEVEEN, 4 Dec. Rogge *f* 11.69. Boekweit *f* 8. Haver *f* 0.00. Honig per ℔ *f* 0.00. Boter het N. ℔ *f* 0.85.

AMSTERDAM, 5 Dec. TARWE, ROGGE en HAVER zonder handel. — GARST iets lager: 115 ℔ Deensche *f* 274. BOEKWEIT onveranderd; 122 ℔ Friesche Zand *f* 315; 123 Amersfoortsche *f* 321. — KOOLZAAD lager afgegeven; Holsteinsch en Oostvriesch £ 88; op 9 v. Olie dadelijk £ 107, 10 in Dec. £ 107; April £ 106½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE stil, doch niet williger; op 6w. *f* 59 Vliegend *f* 58½, ¼; 1o. Mei *f* 55¾, ½; Sept. *f* 50; O. *f* 51, 50. — LIJNOLIE onveranderd; op 6w. *f* 45; Vliegend *f* 43¾; 1o. Maart *f* 43½; April *f* 43¾; Mei *f* 44. — HENNEPOLIE op 6w. *f* 53¼; Vliegend *f* 52. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 122 a 125. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 14 a 17½.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der rogge en boekweit op de nagemelde weekmarkten gedurende de tweede helft der maand Dec. 11. hebben bedragen per mud: *Assen*, rogge *f* 11.59, boekweit *f* 8.4 *Coevorden*, rogge *f* 11.75, boekweit *f* 8.75. *Hoogeveen*, rogge *f* 12.12⁵, boekweit *f* 8.62. *Meppel*, rogge *f* 11.75, boekweit *f* 8.5.

ASSEN den 7 Dec. 1855.

228ste **STAATS-LOTERIJ.** EERSTE KLASSE.

2de Lijst. No. 6158 *f* 2500. No. 18486 *f* 1250. No. 25 *f* 1000. Nos. 4769, 14250 en 14325 ieder *f* 200. Nos. 89 11767 en 12590 ieder *f* 100. — 3de Lijst. No. 10741 *f* 200 No. 14721 *f* 5000. Nos. 4582, 13401, 13546, 14111 en 17 ieder *f* 1000. Nos. 6287, 7884, 13079, 15185, 18093 en 18 ieder *f* 400. Nos. 2428, 12901, 13075, 17637 en 18139 ieder *f* 200. Nos. 321, 1186, 7896 en 17884 ieder *f* 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 Dec. 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEV
Nederl. W. S.	2½	pct.	62¼	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	73¾	*Spanje.* Oblig.	1¼	„	20⁵
„ „	4	„	92⅜	Obligatiën	3	„	38³
Amort. Synd.	3½	„	89⅛	Binnenl.	3	„	33³
Handelm.	4½	„		Amortisable			7¹
O. I. Leening	4	„	92⅛	Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	69³
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	56¹
Rusl. Ob. Hope	5	„	102¼	„ Metal.	4	„	63³
Dito 1828/29	5	„		„ „ N.	5	„	73³
Cert. 1831/33	5	„	81¾	„ „	2½	„	32⁷
Dito 1840	4	„	75½	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	74½	Rothschild	2½	„	50
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	40⁵
Cert. van dito	6	„		„	4		
				Amerika Bank-Act.			1⅟₁₆

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.

Tegen deze bezwarende resolutiën is beroep gedaan op Z. M. den Koning, en Directeuren hadden het genoegen te zien, dat, namens Z. M., Z. Exc. de Minister van Binn. Zaken hun van vele dier bezwaren heeft ontheven. Deze resolutie was de steen des aanstoots, en Ged. Staten hebben het verslag aan de Staten aangegrepen, om daarin hunne, mijns inziens, geheel ongegronde verontwaardiging lucht te geven; ware de zaak naar *waarheid* daarin behandeld, deze discussie had zeker niet plaats gehad. Ik meen mij hiermede bij de zaak bepaald te hebben. Ik wil den heer Sluis in zijne uitgebreide rede niet volgen, vooral niet in het noemen van personen, ofschoon die gelegenheid mij niet ontbreekt, en overigens zal ik mij in dezen buiten stemming houden.

De heer *v. d. Vlies.* Ik wil de Commissie regtvaardigen tegen de beschuldiging. dat, zoo zij oordeelde, dat de Staten in dezen onbevoegd waren, zij geen rapport had moeten uitbrengen. Ik moet in herinnering brengen wat in de zomervergadering ten dezen heeft plaats gehad; de Commissie wilde alleen dan den haar opgedragen taak aanvaarden, zoo zij slechts onderzoek behoefde te doen en geen eigen oordeel behoefde uit te brengen. De vergadering verlangde ook alleen onderzoek en geen oordeel; aan dit verlangen alleen en enkel daaraan heeft de Commissie voldaan, aan de vergadering overlatende, om in deze zaak zoodanig besluit te nemen, als zij zal vermeenen te behooren: maar de Commissie was eenstemmig in het gevoelen, dat het noodig was, om de vergadering op de aangehaalde artikelen te wijzen, ten einde het nemen van een mogelijk verkeerd besluit te voorkomen. Wij zijn dankbaar aan H.H. Gedeputeerde Staten voor de inzage der stukken, maar de zaak verkeert op een terrein, waar wij onbevoegd zijn, het betreft hier het geven van inlichtingen, van advies aan Hooger bestuur; wij kunnen in dezen verder niets doen. Ik ben het eens met den heer *Homan*, dat wij onbevoegd zijn. Gedeputeerde Staten behoeven ook geene uitdrukkelijke regtvaardiging, zij worden genoegzaam geregtvaardigd door de stukken, welke zijn bloot gelegd; dit is mijn individueel oordeel. Ik stel daarom voor Gedeputeerde Staten te bedanken voor de verleende inzage, het rapport aan te nemen voor informatie en over te gaan tot de behandeling van andere zaken.

De heer *Sluis*: Met een enkel woord wil ik de vorige

sprekers beantwoorden. Vergunt mij daarvoor nog weinig oogenblikken.

De heer *Oosting* heeft den heer Voorzitter, naar ik meen niet verstaan, als hij vooropzet, dat Ged. Staten het punt der onbevoegdheid voor uitgemaakt houden. Daarvan geen zweem. Dus het spreken over onbevoegdheid is niet zoo geheel ten onpas. Die geachte spreker zegt verder dat Ged. Staten de zaak brengen willen op een terrein, waar ze niet behoort, waar lucht gegeven wordt aan verontwaardiging, waarbij de Provincie niet het minste belang heeft. Mijne Heeren, onwillekeurig denk ik hier aan iemand die het vuurtje heeft aangestookt en later klaagt als het hard brandt. — De heer *Oosting* zegt, hij heeft niet willen beleedigen enz. enz. Ik heb gisteren een verslag gelezen van het verhandelde in de Staten-Generaal. Blijkens dat verslag hebben twee groote heeren in die vergadering elkander eerst nog al harde woorden toegevoegd, maar later zeggen ze: 't is niet gemeend. Een hunner zei: *ik veeg het een tegen het ander uit.* Dat wilde ik ook wel doen, Mijne Heeren, als alles op een zwart bord, waarop met krijt geschreven is, kon worden uitgeveegd, dan waren we klaar. Maar wie wischt den indruk uit, die gesprokene woorden in het gemoed van anderen hebben gemaakt?

De verdiensten der Maatschappij heb ik niet betwist; maar al krijgt ze geen geld van Rijk of Provincie, daarom mag ze niet doen wat ze wil. Ze is daarom niet boven de wet.

Overigens stemt de Heer *Oosting* met de Commissie in op het punt der bevoegdheid. Dat is wel wat vreemd, vooral als de Heer *Oosting* later aanraadt, om het verslag der Commissie aan te nemen voor informatie. Die zich mag laten informeren, moet bevoegd zijn.

Den heer *Vos* zal ik niet volgen bij zijne geschiedkundige voorstelling: ik zie niet in, dat die veel bewijst noch afdoet. Op een punt wil ik hem ontmoeten. De heer *Vos* beroept zich op de bewuste beschikking van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, die de zaak in het voordeel der Directie zou hebben getermineerd. Maar, Mijne Heeren, het is juist de vraag, of daarbij de zaak in zoover goed beeindigd is. Ik heb de overtuiging, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken groote bekwaamheden bezit, en dat hij bezield is met de beste bedoelin-

gen. Maar iets anders is het, of Zijne Excellentie of ook een der ambtenaren in zijn bureaux de zaak der verveening en hare belangen kent. Op dit terrein stel ik de kennis van het collegie van Gedeputeerde Staten (het zij met bescheidenheid gezegd) hooger dan die van het Ministerie. Ik spreek hier niet van mij zelven; maar in ons collegie hebben mannen zitting, die hier de meeste bevoegdheid van oordeelen hebben. Zij kennen de verveeningen, weten, waarop daarbij te letten is.

De heer *Oosting*: Ik ben genoodzaakt nog op een paar punten terug te komen; ik word beschuldigd als zou ik het zijn, die de discussien van deze vergadering gebragt heb op een terrein, waarop ze niet behoorden gebragt te zijn; ik verwijs ten dezen naar de notulen, waaruit blijkt, dat niet *ik* maar *Ged. Staten* een onderzoek hebben verlangd. Maar bovendien is er beweerd, dat van de dispositie van den Minister iets in het verslag aan de Staten zou zijn te vinden; ik heb daarvan echter geen spoor kunnen aantreffen en beroep mij ten dezen op het rapport der Commissie. Ik heb gestemd t e g e n de benoeming van die Commissie; ik voorzag onaangenaamheden en personaliteiten van een onderzoek en van een verslag deswege, en het was bij mij zeer twijfelachtig, of deze vergadering wel geroepen was uitspraak te doen tusschen den Ministe, en Ged. Staten. Gesteld eens, dat de vergadering beslister dat de concessie tot verveening ten deele te regt was geweigerd, dan zou de Minister in het ongelijk zijn gesteld, en wat dan? Ik ben het eens met de Commissie, dat de vergadering onbevoegd is.

De heer *Sluis*. Mijne Heeren! Ik moet er op wijzen, dat Gedeputeerde Staten geene beslissing verlangen tusschen het Ministerie en hun Collegie. Geenszins. Wij verlangen niets meer dan de verklaring, dat het onderzoek geen grond voor verdenking oplevert.

Mogt overigens nog iemand er aan twijfelen dat de verdenking bestaat, althans bestaan heeft bij het bestuur der Maatschappij, hij herinnere zich wat in de zomervergadering een Uwer medeleden, tevens Commissaris van de Maatschappij, heeft gezegd: »Gedeputeerde Staten hadden »de zaak der verveening zoo lang gekookt en weer ge»kookt, dat ze het bestuur te gaar was geworden, ze »konden ze zoo niet gebruiken."

De heer *van Echten van Holthe*: Ik wilde het woord

gevoerd hebben, maar de zaak heeft reeds zoo lang geduurd; daarom zal ik daarvan afzien, doch ik wil alleen ten aanzien van art. 163 der Prov. wet opmerken, dat de heer Homan meent, dat de Staten het regt niet hebben, om de verantwoording der Staten aan te nemen; de wet zegt uitdrukkelijk over welke onderwerpen Ged. Staten zich moeten verantwoorden, maar zij zwijgt er van, nopens welke onderwerpen de Staten van Ged. Staten verantwoording kunnen vragen; Ged. Staten zijn bereid ten dezen verantwoording te geven, en ik zie daarom niet in, waarom deze niet zou aangenomen worden; ik voor mij, ik zou het zeer gaarne zien.

De heer *Vos*: Ik heb alleen het woord gevraagd, om den heer Sluis te beantwoorden, wanneer hij den heer Oosting ten laste legt de oorzaak te zijn van deze discussie; neen, Mijne Heeren, die oorzaak ligt in het niet opnemen van de resolutie in het jaarlijksch verslag; daarin lag de regtvaardiging van Directeuren, hierin lag eenig en alleen het bezwaar, en nu moet men niet verwarren de aanleg van het veen met de concessie; ook ik erken gaarne, dat bij het collegie van Ged. Staten meer kennis bestaat van den aanleg van veen, dan bij Z. E. de Minister; ik erken gaarne, dat de Maatschappij aan een lid uit dat collegie groote verpligting heeft omtrent den aanleg van het veen, doch hier zit de kwestie niet; de voorwaarden van Gedeputeerden, omtrent de verveening, waren te bezwarend; die konden niet worden aangenomen; hier zit alleen de kwestie.

De heer *van Echten van Holthe*: Ik moet nog terugkomen op hetgeen zoo even gezegd is; hetgeen van de Maatschappij gevraagd is, alvorens, naar het inzien van Ged. Staten de concessie kon verleend worden, was juist noodig, om een goed plan van aanleg der veenen te bekomen; ja, wat meer is, zoo de Maatschappij voldeed aan hetgeen door Ged. Staten van haar verlangd werd, dan zou zij haar eigenbelang zeer bevorderd hebben. Ik geloof, dat het nuttig, ja onmisbaar is, dat bij iedere verveening vooraf een uitgewerkt plan van verveening worde opgemaakt. Wij hebben een voorbeeld in deze Provincie, dat eene verveening zonder goed plan is begonnen, waarvan het gevolg is geworden, dat thans vele ingezetenen op een eiland wonen, dat er geene bruggen en vonders bestaan en er geene plaats voor eene school is.

De heer *J. T. Homan*: Na al het gehoorde moet ik verklaren, dat ik blijf bij mijne opvatting van art. 163

der Prov. wet; ik kan niet anders zien, dan dat de Staten ten dezen onbevoegd zijn.

De heer *van Echten van Holthe*: Ik stem het den heer *Homan* toe, dat in dat art. uitgemaakt is, wat Ged. Staten verpligt zijn te doen, maar daarin is niet bepaald, dat, wanneer Ged. Staten verantwoording aanbieden, de Staten onbevoegd zouden zijn die aan te nemen.

De heer *J. T. Homan*: Ik blijf van eene andere meening, daar hier iedere magt uit de wet moet worden ontleend, daarenboven twijfel ik, of Ged. Staten ongevraagd rekening kunnen aanbieden zelfs van de zaken, bedoeld bij de artt. 152—162. Ik dring er op aan, dat mijn voorstel het eerst in omvraag gebragt worde, als hebbende de prioriteit.

De heer *Pelinck*: De discussien zijn al lang genoeg gerekt; doch ik wensch de stem, welke ik zal uitbrengen, te motiveren. Ik houd de Staten ten dezen bevoegd. Met den heer *Oosting* ben ik het eens, dat de interpellatie was afgeloopen door het antwoord van Ged. Staten. Doch Ged. Staten hebben daarop verzocht, dat de zaak onderzocht werd; de Staten hebben tot dit onderzoek besloten; dat onderzoek heeft plaats gehad; het rapport is uitgebragt; nu zullen Ged. Staten voorstellen moeten doen, wat zij oordeelen, dat verder ten dezen dient gedaan te worden.

De heer *v. d. Vlies*: Art. 165 der Prov. wet bepaalt, dat Ged. Staten over alle zaken, de Provincie betreffende, den Minister dienen van raad en berigt; ik geloof, dat alle handelingen van Ged. Staten in deze zaak slechts hebben gediend, om consideratien en advies te geven. De Maatschappij heeft concessie tot verveening aan Ged. Staten gevraagd; dit was verkeerd; daarna heeft zij aanvrage aan den Koning gedaan; deze heeft consideratien van den Minister en deze weder van Ged. Staten gevraagd. Wij kunnen in deze zaak geene beslissing nemen; ik zal mij daarom buiten alle stemming houden.

De heer *Sluis*: Nog een oogenblik vraag ik uwe aandacht. De heer *Vos* heeft gesproken van bezwarende voorwaarden die men had willen stellen. Nog eens herzeg ik: voorwaarden konden wij niet stellen, wij waren de magt niet, die beschikt. Maar het bestuur heeft zich beklaagd over de vordering van een plan van aanleg, zooals dat door Gedeputeerde Staten was gedaan. Mijne Heeren! Wij heb-

ben dat plan van aanleg gevraagd ter uitvoering van een provinciaal Reglement.

Dat Reglement is geen prul, dat men zoo maar zou kunnen ter zijde leggen. En het voorschrift van het overleggen van een plan van aanleg is daarin niet maar klakkeloos gebragt. Het had zijne wijze bedoeling. Gedeputeerde Staten, de ontwerpers van dat Reglement, hebben er dat voorschrift in gebragt, omdat zij wisten, wat de gevolgen zijn, als eene groote verveening zonder behoorlijk plan van aanleg wordt begonnen.

Het is hier de plaats, Mijne Heeren! U te wijzen op het voorbeeld, dat uwe voorgangers in het bestuur van dit gewest, Ridderschap en Eigenerfden der Landschap Drenthe u hebben nagelaten. Toen deze voor ruim 80 jaren de Landschaps- of Kloosterveenen verkochten, die nu in eene bloeijende veenkolonie, de Smilde, herschapen zijn, let wel, Mijne heeren! toen zij zich daarvan depossedeerden, dus als eigenaars hun belang verloren, hebben zij vooraf een plan van aanleg gemaakt, dat in alles voorzag. Bij de verkoop bedongen zij niet alleen, waar de koopers hoofddiepen, wijken, wegen enz. zouden moeten leggen, neen zij bepaalden de plaats voor bruggen, draaivonders en daalden in een woord tot in de kleinste bijzonderheden af. Zij bepaalden b. v. niet alleen de breedte der wegen, maar zelfs dat langs die wegen op eene bepaalde lijn, boomen zouden moeten worden geplant. Eene verveening in het groot, zonder plan, kan tot de schromelijkste verwarring leiden. — Kon het bestuur, zooals het beweerd heeft, onmogelijk nog aan sommige vereischten voldoen, dit bewijst waarschijnlijk niets anders, dan dat de aanvraag praematuur was.

De *Voorzitter*: Ik sluit de discussien; ik zal eerst het voorstel van den heer *J. T. Homan* in omvraag brengen, dat nl. de vergadering besluite, *dat alles wat in dezen is geschied, door haar onbevoegdelijk is gedaan, en de discussien sluite.*

In omvraag gebragt, wordt dit voorstel met 16 tegen 13 stemmen *verworpen*, terwijl de heeren *Meursing*, *van Echten van Holthe*, *Sluis*, *Oosting* en *Vos* zich buiten stemming hielden. *Tegen* waren de heeren *v. d. Wijck*, *Kok*, *W. L. Tonckens*, *H. J. Carsten*, *de Jonge*, *Slingenberg*, *Caspers*, *H. G. van Holthe van Echten*, *Prins*, *de Mil-*

lij, *Pelinck*, *Denning*, *Willinge*, *L. Carsten*, *Blom* en *Witsenberg*.

De *Voorzitter*: Ik zal alsnu het voorstel van den heer *Oosting*, om het rapport voor informatie aan te nemen, in omvraag brengen.

De heer *J. T. Homan*: Ik zal mij buiten stemming houden, ik acht mij onbevoegd.

De heer *Sluis*. Om alle misvatting voor te komen, neem ik nog de vrijheid op te merken, dat de vergadering hare bevoegdheid heeft uitgemaakt. Nu het rapport voor informatie te aannemen. zou zijn de zaak in de doofpot steken. Dat zult gij niet, Mijne Heeren! dat zou niet edel zijn.

In omvraag gebragt wordt ook dit voorstel *verworpen* met 22 tegen 2 stemmen, terwijl de heeren *Meursing*, *J. T. Homan*, *van Echten van Holthe*, *Oosting*, *van der Vlies*, *Nijsingh*, *Sluis*, *Kniphorst*, *Roelink* en *Vos* zich buiten stemming hielden. Alleen de heeren *C. W. E. Kijmmell* en *Hesselink* waren er voor.

De heer *Blom*: De zaak heeft reeds zoo lang geduurd, dat ik dezelve wel zou willen beëindigen, ik stel daarom voor, om aan Ged. Staten voor hunne bemoeijingen in dezen den dank der Staten te brengen.

De *Voorzitter*: Ik geloof dat dit voorstel niet tot afdoening zal leiden.

De heer *Sluis*. Ik zou het zeer flatterend vinden, als de Staten conform het voorstel van den heer Blom besloten, doch ik moet opmerken, dat Gedep. Staten geen dank verlangen daarvoor dat zij het belang der Provincie hebben behartigd. Zij wenschen niets dan zuivering van een blaam, die ten onregte op hen geworpen is.

De *Voorzitter*: Zoo de heer *Blom* het goed vond, zou ik wel een voorstel willen doen; ik zou dan voorstellen, *om ten dezen over te gaan tot de orde van den dag, met verklaring, dat het niet is gebleken, dat er grond tot eenige verdenking tegen het collegie van Ged. Staten heeft bestaan.*

De heer *Oosting*: Zoo dit voorstel werd aangenomen, dan zou er uit voortvloeijen, dat ik door mijne interpellatie Ged. Staten in verdenking heb willen brengen; ik moet nog eenmaal herinneren, dat ik alleen gevraagd heb, of de resolutie van den Minister bij Ged. Staten ontvangen was; daaruit kan geene verdenking afgeleid worden. Zoo het voorstel van den Voorzitter wordt aangenomen, reser-

veer ik mij de bevoegdheid, om op deze zaak terug te komen.

De heer *Sluis*: De heer Oosting heeft zelf gezegd, dat hij genoegen nam met het antwoord op de interpellatie, en dat hiermede de interpellatie was afgeloopen. Er is daarna eene nieuwe zaak in behandeling genomen, waarin de vergadering alsnu veilig eene beslissing kan nemen.

Het voorstel van den Voorzitter daarna in omvraag gebragt zijnde, wordt met algemeene stemmen *aangenomen*, terwijl de heeren *Meursing*, *J. T. Homan*, *van Echten*, *Holthe*, *Oosting*, *v. d. Vlies*, *Sluis* en *Vos* zich buiten stemming hielden.

De *Voorzitter*: Daar ik vrees, dat anders morgen de werkzaamheden niet zullen kunnen afloopen, stel ik voor, heden avond te zeven uur eene vergadering te houden.

Daartoe wordt besloten.